

Bojnice

Ve slovenských Bojnicih mají nádherný zámek. Je to možná jeden z nejkrásnějších zámků, jaký jsem kdy viděl. Je nepravděpodobný jako z nějaké pohádky. Na malém prostoru se kupí tři výrazně dominantní věže a každá je přitom úplně jiná. Což má svoji historii a důvod:

Ten zámek patřil kdysi urozenému pánovi Pálfyemu. Tento „gróf“ Pálfy byl zamilován do bohaté francouzské šlechtičny a chtěl ji pojmout za manželku. Šlechtična namítala, že gróf není pro ni dostatečně adekvátní partie, což odůvodňovala tím, že jeho zámek je příliš prostý, mimo jiné má třeba málo věží. Pan Pálfy se tedy pustil do monstrózní přestavby a vestavěl na nádvoří tři nové a skutečně výrazné věže. Jedna – ta hranatá a největší – měla být útlukem jeho jako urozeného pána. Ta o něco menší a zaoblená měla pojmout komnaty jeho francouzské nastávající paní. A ta malá, špičatá a tenká měla být pro budoucí děťátko.

Gróf Pálfy věnoval přestavbě zámku mnoho let, vlastně většinu svého produktivního života. Francouzská aristokratka pochopitelně tak dlouho nečekala a vdala se za kohosi jiného. Věže pro manželku a dítě tak zůstaly navždycky osiřelé a prázdné. Tyčí se v kopcovité krajině Západního Slovenska jako důkaz naplněných ambicí postavit velkolepé dílo světové úrovně i jako připomínka špatného vtipu o starém mládenci, který se nezmohl ani na to, aby své sídlo přenechal potomkům, pro které je vlastně stavěl.

V té historce je cosi bytostně slovenského. Slováci vždycky skoro ve všem fantasticky uspějí, ale cosi zásadního jim přitom uteče. Je to vidět i tady v Bojnicih: Všude kolem se táhne překrásné údolí obklopené horami a lesy, ale uprostřed toho údolí dýmí do okolí obrovský komín elektrárny v Novácih, která spaluje místní uhlí. Ubytovali jsme se v exklusivním penziónu, kde jen dětské hřiště muselo stát milióny Eur, a kde vše bylo naprosto dokonalé. Až na to, že jsme měli plnou penzi, byli s námi vegetariáni, a v penziónu neexistovalo jediné jídlo bez masa, slaniny a klobásek. V městě jsou termální koupele, ale není možné si tam koupit vstupenku jinou než celodenní. Z Bojníc lze vyjet velmi pohodlně směrem na pohoří Vtáčník a vydat se tam na krásný výlet, ale z jakéhosi důvodu se nelze stejnou cestou vrátit, takže se musíte zpátky trmácet přes celou Prievidzu a absolvovat desítky zbytečných a nepříjemných světelných křižovatek.

Já to neříkám jako nafoukaný světaznalý Čecháček kritizující bývalé bratry. Jednak jim závidím to nadšení, energii a zápal, který je na Slovensku cítit všude – i v hudbě, politice, podnikání nebo ve fandění. A jednak jen říkám to, co sami Slováci o sobě dobře vědí.

Ptám se číšníka, jestli mají taky elektronické účtenky. „Však odkiaľ si myslíte, že prišiel ten kokot, čo to zaviedol u vás?“ A jsme u jiného urozeného pána - Babiše. Slovák, který v pár letech zbouřil celou politiku českých krajů a právě se chystá udělat poslední rozkopnutí při své demolici. Novodobý gróf Pálfy, který si předsevzal monumentální cíl a právě se nachází pár centimetrů před ním. A nezastaví ho nic, pokusy o kriminalizaci jeho osoby, tajné nahrávky nebo dokonce policejní razie mu naopak jen pomůžou.

Jak je to možné? Nevím. Ale nechápu víc věcí na tomto světě. Úplně stejně nerozumím úspěchu hamburgerů Mac Donalds, písni Karla Gotta nebo třeba seriálu „Žena za pultem.“ Jisté je, že jeho kampaň na většinu lidí funguje. Útoky proti němu jsou bezzubé a vyjdou na prázdno. Neublížilo mu ani to, že svým vychvalováním vlastního zbohatnutí jako měřítka úspěšnosti nepřímo urazil statisíce veleúspěšných hasičů, učitelů, zdravotních sester nebo dobrých řemeslníků. Navíc se stalo to vůbec nejnebezpečnější a pro český národ nejtypičtější – už opět se v někom shlédlo stádo nohsledů a

přítakačů, kteří s jeho osobou a hnutím spojují svůj vlastní prospěch a výhody. Bohužel s tím nikdo nic nenadělá.

Ano – vzešel z mi odporného prostředí estebáků a prominentních komunistů, ale trestné to není. Ano - velmi pravděpodobně s STB kolaboroval, ale nikdy se to nedokáže. Ano - pro své podnikání využíval podpásové metody, nebyl sice sám, ale to ho neomlouvá. Ano - zneužíval kdejaké výhody a subvence, v tom taky nebyl ojedinělý, ale taky to není omluva. Ano – je za to stíhaný, ale nikdy nebude ani usvědčen ani odsouzen, i když o jeho vině vůbec nepochybuji. Ano - propojil podnikání, veřejná média a politiku tak nebezpečně, až z toho mrazí, ale asi jenom mě. Ano - mluví jako naprostý debil (a nemyslím tím jeho logické problémy s češtinou), ale všichni mu přitom tleskají. Ano – vybudoval si úctyhodnou pozici v naší zemi a dosáhne až na vrchol, ale přitom mu cosi velmi zásadního naprosto uniká – totiž demokratické principy.

A ... ano - to je v demokratické zemi dost velký problém.